

Gloria, fly! (1978) **Else Marie Bjørnstad Lauvanger**

Hun er hentet fram fra skapet med julepynten. Her har hun hengt i flere år med puppene ute.

Gloria er fra 1978, og kunstverket er laget av Else Marie Bjørnstad Lauvanger (f. 1938). *Gloria* er satt sammen av stoff og garn. En glorie er plassert i venstre hånd. Langt oransjeblondt hår flyter fra hodet ned over deler av overkroppen, beina er slengt opp bak henne – hun er midt i et stup ut av bakstykket i tøy hun er montert på. Svarte glittervinger er brettet ut til siden, en blondebluse har glidd ned og eksponerer *Glorias* brystvorter. Et smykke henger mellom brystene, en slags sol. Der er henvisninger til kristen ikonografi, men aller viktigst, og tydeligst, er frihetene *Gloria* så sårt etterspør og flykter mot.

Tidens tann har ikke vært god med *Gloria*. Hun ser slitt ut der hun henger, hentet fram i konservatorens kontor. Tiden med julepynten, gjemt inne i et skap et sted på Universitetet i Stavanger, har tatt på selvtilliten til engelen. Men likevel utstråler hun det kunstner Else Marie Bjørnstad Lauvanger har forsøkt å formidle tilbake i 1970-årene: behovet for å tre ned fra pidestallen, fra å være Madonna, fra å bære helligdommen, og til å få lov å «bare» være menneske. Bak på verket har Bjørnstad Lauvanger skrevet «Av med glorien, beina på nakken og fly!».

Bare meg selv

Det er januar 2021, og nyheten om en revival av *Sex and the City*-serien har nettopp nådd oss. «And Just Like That...» skal bestå av ti episoder og en reunion med noen av TVs mest elskede rollefigurer. Men ikke Samantha Jones, grunnet uvennskap innad i rollebesetningen. Og det er Jones jeg ikke klarer å være å tenke på når jeg setter meg ned for å skrive om *Gloria*, hun er tross alt en av mine favorittkarakterer.

Jones, en suksessfull PR-agent i New York, er fryktløs, selv-elskende, sex-elskende, uavhengig. Hun gjorde frasene «I love you, but I love me more» famøse, og erobret

menn, og en dame, fra alle klasser og bakgrunner. Kanskje den eneste som klarte å motstå var rollefiguren Friar Fuck, en katolsk prest. Men aller viktigst erobret hun seg selv og sitt domene.

Spilt av Kim Cattrall, var Samantha Jones aldri redd for å være seg selv og ta for seg av det hun mente hun hadde gjort seg fortjent til. Det være seg business accounts eller å uredd henge nakenbilder av seg selv på veggen i åsyn til alle besøkende. Hun var ikke redd for å være både whore og Madonna, når det passet seg. (Men kanskje mer Madonna under Erotica-perioden, da hun ga seg selv tilnavnet Rita, enn Madonna i den religiøse forstanden.) Jones var bare seg selv.

Går imot kirken og symbolet

«Gloria, don't you think you're fallin'? If everybody wants you, why isn't anybody callin'?», sang Laura Branigan i 1982. Sangen var opprinnelig en coverversjon av den italienske hitten med samme navn, skrevet av Umberto Tozzi og Giancarlo Bigazzi i 1979. I Tozzis versjon synger han til Gloria, kvinnen han lengter etter. Branigan tar en annen tilnærming. Her er Gloria mannegal, inntullet i sin egen lengten etter en fyr. Som en følge av det virker Branigan å si at Gloria faller fra «grace».

I 2019 adopterte det amerikanske hockeylaget St. Louis Blues Gloria som deres uoffisielle seierssang. Det skjedde i ly av at laget klarte snu om resultatene fra å ligge helt på bunn til å for første gang vinne NHL-ligaen. Gloria ble et audiosymbol på veien til seieren for hockeylaget.

20. januar, 2021, ble Gloria spilt idet Marine One landet på Joint Base Andrews i Maryland med avtroppende president Donald Trump om bord.

Kvinnen er ofte brukt til å symbolisere helligdom eller båret fram som et symbol på seier – eller i Trumps tilfelle, et helt reelt tap – et statisk symbol aktivert av menn. Hva skjer når kvinner bryter med dette, når de ikke bare vil være et symbol, men en person, når de vil være mangefasettert eller ha behov? Som for eksempel når Samantha frister Friar Fuck til å bryte sølibatet ved å ta i bruk sin egen seksuelle

appetitt og luksuriøs hermetikk.¹ Eller Madonnas lange tradisjon av å provosere på seg katolske og kristne representanter. Det er sjeldent populært.

«Obedience to God and His commandments must come before the arts,» uttalte erkebiskopen i Singapore i 2016, som mente at å delta på en Madonna-konsert var å gå imot gud og kirken.

Kvinne, ta fatt!

Hvor er Gloria på vei? Etter en restaurering som er forekommende skal hun forhåpentligvis opp på veggen et sted på Universitetet i Stavanger. Det kan tenke seg at Gloria kanskje ikke er det mest populære kunstverk å ha hengende på prima lokasjon på respektive fakultet på UiS. Med brystene ute og glorien av, i tillegg til å være utformet i tekstil – et kunstmedium tradisjonelt assosiert med kvinner. Hun er fortsatt et provoserende symbol.

I dag er det lett å lure seg selv til å tenke at vi i 2021 får lov å ta for oss, får lov å være den vi vil. Men for kvinner er det fortsatt en kamp å tre ut av symbolrollen de er tiltenkt i samfunnet. Det kan være musikere som leker seg med religiøse symboler eller politikere med for mye bryster ute på bokomslag.

Samantha Jones har et hett tips til Gloria når hun skal ta fatt på sin nye ferd, til flere kvinner som vil tre ut av rollen tiltenkt dem: «If I Worried What Every Bitch [In New York] Was Saying About Me, I'd Never Leave the House.»² Ta bena på nakken og ta fatt, Gloria!

Tekst: Kristina Ketola Bore

---

¹ Samantha har med dyr hermetikk til kirkens innsamling til de fattige, og presenterer det for Friar Fuck sammen med sin egen lyst på ham. *Sex and the City, The Agony and the Ex-tacy*, sesong 4, episode 1. Først vist 3. juni, 2001.

² *Sex and the City*, sesong 5: *Critical Condition*. Først vist 25. august, 2002.